

Kierrätä ja sisusta

KIERRÄTYSHUOVASTA JA MUUSTA

30+
KÄSITYÖ-
OHJETTA

TAMMI

Kierrätä ja sisusta

KIERRÄTYSHUOVASTA JA MUUSTA

Taito Uusimaa ry | Tuula Nieminen

Kustannusosakeyhtiö Tammi

Kirjan kansi, ulkoasu ja taitto: Suvi Segercrantz

Valokuvat: Laura Riihelä, paitsi s. 9 Dafecor Oy, s. 19, s. 21, s. 27, s. 37, s. 41, s. 44, s. 45, s. 50, s. 60, s. 68, s. 79, s. 89, s. 98, s. 105, s. 119, s. 120, s. 130, s. 131, s. 134, s. 135 ala ja s. 137 Taito Uusimaa ry, s. 36, s.40, s. 65, s. 70 ja s. 135 ylä Katja Kuorinki-Väänänen sekä s. 100 ja s. 104 Benjamin Ilmoni.

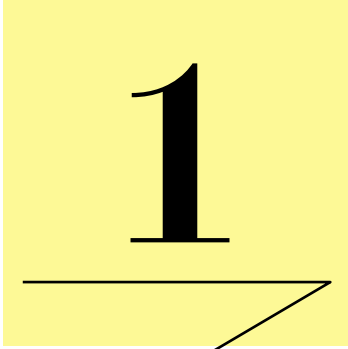
© Taito Uusimaa ry, Tuula Nieminen
ja Kustannusosakeyhtiö Tammi, 2016

ISBN: 978-951-31- 8727-9

Painettu EU:ssa

SISÄLLYS

LUKIJALLE 7

1

KORIT JA SÄILYTTIMET

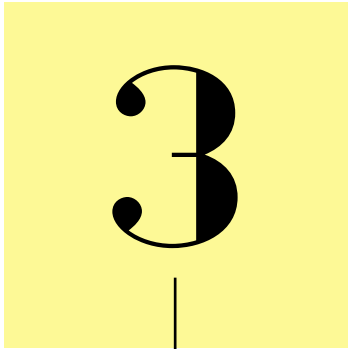
SIVU 10

2

**TYYNYT JA
ISTUINALUSTAT**

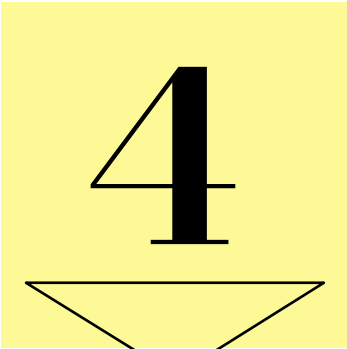
SIVU 28

3

KOTI JA SISUSTUS

SIVU 52

4

KASSIT JA LAUKUT

SIVU 110

LUKIJALLE

Kädessäsi oleva kirja on käsityöihmisen innoittaja ja aarre.

Kirja tarjoaa yli 30 ohjetta ja parikymmentä vinkkiä siihen, kuinka käyttää kierrätysmateriaaleja ja työstää niistä salonkikelpoisia sisustustuotteita. Ja mikä parasta – kirjan tuotteet on valmistettu kestävään aikaan.

Maailma on vanhoja vaatteita pullollaan. Me taitolaiset toivomme, että uuden ostamisen sijaan nähtäisiin myös käytetyn kauneus ja ajan patinan arvo. Kirjassa kierrätetään kahdella tavalla. Perusmateriaalina on voittopuolisesti käytetty kotitalouksien poistovaatteista ja teollisuuden ylijäämämateriaalista valmistettua kierrätyshuopaa. Tämän lisäksi töihin on yhdistetty luovasti mutta suunnitellusti kirpputoreilta, kierrätyskeskuksista, kaappien kätköistä ja mummolan vintiltä esiin kaivettuja uuden elämän ansaitsevia materiaaleja.

Lapsuuden virttyneet villapaidat ja vanuttuneet kintaat, haaroista kuluneet farkut ja kauhtuneet kauluspaidat saavat uuden elämän seuraavan sukupolven sisustustekstiileissä, joissa kauniin harmaa kierrätyshuopa toimii oivallisena taustana. Mukaan tarttuu pala historiaa.

Tämän kirjan ohjeilla myös korin pohjalle jääneet jämälankakerät ja kangastilkut käytetään pois pölyä keräämästä. Lähestulkoon kaikki kotitaloudesta poistuva materiaali, videonauhoista ja sanomalehdistä lähtien tarjoaa kekseliäälle kierrättäjälle mahdollisuuden luoda uutta.

Päämateriaalina toimiva kierrätyshuopa on tehty käytöstä poistetuista tekstiileistä. Sen pintastruktuuri kertoo meille monen vaateen tarinan. Kierrätyshuovan väri on kauniin harmaa, mutta värisävy saattaa vaihdella

huovan valmistusprosessissa käytettyjen tekstiilien värien mukaan – joskus huopa heijastuu enemmän punasävyisenä – joskus taas sinisävyisenä.

Kierrätyshuopa on materiaalina helppo työstää. Se soveltuu niin vaativiin designtuotteisiin kuin lasten kanssa askarteluun. Se ei rispaannu, eli saumoja ei tarvitse huolitella, ja saumarakenteet onnistuvat puskusaumalla tai hyvin kapeilla saumanvaroillakin. Myös vetoketjun ja päällystaskujen ompelu on helppoa.

Kierrätyshuopaa voi myös värjätä. Tekstiiliväreillä siihen saadaan tietty hallitsevan värin tasaisuus, esimerkiksi tumma harmaa mustalla värillä värjättäessä, mutta ei syvää väriä. Väriä kaipaavan kannattakin suunnitella tuotteisiinsa piristevärit muista kierrätystuotteista tai kuvioida huopaa vaikkapa kankaanpainantamenetelmällä.

Aivan verraton materiaali kierrätyshuopa on perinteisessä alikekuviointitekniikassa. Tätä tekniikkaa pääset kokeilemaan myös kirjan ohjeissa. Monimutkaiset ja pienetkin kuviot on helppo toteuttaa ja aukileikata purkautumattomasta kierrätyshuovasta. Alikekankaalla puolestaan saadaan väriä ja elämää harmaaseen huopaan.

Heittäydy tekstiilikierrätyksen virikkeelliseen maailmaan ja päästä luovuutesi valloilleen. Leikittele kirjan ohjeilla ja kehitä vinkkien pohjalta uusia tuotteita.

Kirjan ja siinä olevien mallien teko on tuottanut tekijöilleen iloa ja riemukkaita oivalluksia. Haluamme kiittää Dafecor Oy:n Taina Sahaa innostamisesta ihanan uuden kierrätyshuopamateriaalin käyttöön käsityötuotteissa. Kirjan kauniista ulkoasusta kiitämme valokuvaaja Laura Riihelää ja graafikko Suvi Segercrantzia. Suurkiitos kullannarvoisista neuvoista kuuluu Tammen Paula Zittingille.

Inspiroivia ja luovia hetkiä kierrätystekstiilien valmistuksen parissa!

Taito Uusimaa ry, Tuula Nieminen

Kierrätysshuopa ja Dafecor Oy

Kierrätysshuopaa valmistetaan metrin levyisenä kankaana sekä 1, 3, 5 ja 8 cm:n levyisenä kaitaleena, jota on kiekossa 15 m. Kierrätysshuopa kuuluu suomalaisen Dafecor Oy -perheyrittäjien Green Craft® tuoteperheeseen.

Dafecor Oy ottaa vastaan teollisuuden ylijäämämateriaalia sekä pestyjä poistotekstiilejä armeijalta, pesuloilta, hyväntekeväisyysjärjestöiltä ja kuluttajilta ja muokkaa tekstiilistä uusia tuotteita Suomessa Turengin ja Jyväskylän tehtailla. Muiden hylkäämistä raaka-aineista syntyy Green Craft® -käsityötuotteiden lisäksi erilaisia ympäristön suojeluun ja ympäristövahinkojen ennaltaehkäisyyn liittyviä materiaaleja, kuten öljynimeytysmattoja. Lisäksi Dafecor Oy valmistaa puutarhoille, huonekaluteollisuuteen ja rakentamiseen soveltuvia materiaaleja.

Kiinnostavan kierrätysshuovasta tekee se, että mikään tuotantoerä ei ole koskaan täysin samanlainen. Eläväpintaiset materiaalit ruokkivat mielikuvitusta ja tarjoavat herkullisen pohjan erilaisten tekniikoiden hyödyntämiseen. Värisävyt vaihtuvat välillä yllätyksellisesti ja materiaalin tarinan voi aistia lopputuotteessa näkyvinä kuituina, lankoina tai rakenteina, jotka elävöittävät käden jälkeä.

Tekstiilin uudelleen kierrättäminen on ekologinen ratkaisu verrattuna siihen, että materiaali poltetaan. Vuodesta 2016 eteenpäin tekstiilijätettä ei ole enää saanut viedä kaatopaikoille.

1

KORIT JA SÄILYTTIMET

GC

GC

bourg

GC

Puikoilla kouk

Kierrätyskori

TUPSU, NAPPI, KUUTIO JA TÄHTI

Tuula Nieminen

KOREJA TARVITSEE AINA. NIIHIN ON KÄTEVÄ SÄILÖÄ NIIN LEHTIÄ KUIN VILLASUKKIAKIN. VOIT VAIHDELLA KORIN MUOTOA JA KOKOA LISÄÄMÄLLÄ TAI VÄHENTÄMÄLLÄ LOIMINA KÄYTETTYJEN KIERRÄTYSHUOPANAUHOJEN MÄÄRÄÄ. TÄLLÄ OHJEELLA VALMISTUU TUPSU-KORI, JONKA POHJA ON SUORAKAITEEN MUOTOINEN.

TUPSU-KORI

Koko 26 x 28 x 17 cm

Tarvikkeet

22 m kierrätyshuopanauhaa, leveys 3 cm
 26 x 17 cm kierrätyshuopaa
 ompelulankaa
 silmäneula tai ompelukone
 nuppineuloja
 tekstiililiimaa
 mittanauha
 sakset

Tupsu-korin koristelu

50 g jämvillalankaa
 80 cm kierrätyshuopanauhaa, leveys 3 cm
 10 x 30 cm ohuehkoa villakangasta tai puuvillakangasta
 60 cm paksuhkoa nyöriä tai narua

Tee näin

Leikkaa kierrätyshuopanauhasta 13 kpl 1 m:n pätkää loimisuikaleiksi.

Aloita punonta korin pohjasta. Merkitse loimisuikaleisiin keskikohta nuppineulalla. Aseta viisi suikaletta vierä vieräen pöydälle. Puno jäljelle jääneet kahdeksan loimisuikaletta yhden yli yhden ali palttinaksi edellisten suikaleiden kanssa siten, että loimisuikaleen keskikohta on punoksen keskikohdassa ja työ jatkuu symmetrisesti molempiin suuntiin. Keskikohtaan muodostuu pohjapunos (n. 26 x 17 cm). Tee punonnasta mahdollisimman tiivistä ja kiinnitä kaitaleiden risteyskohdat nuppineuloilla.

Lähde punomaan reunoja ylöspäin. Leikkaa ensimmäinen kudesuikale n. 1 m:n pituiseksi ja tee sillä koepunos, jotta saat selville korisi tarkan ympärysmittan (laskennallinen on 80 cm, mutta totuus on hieman pidempi). Merkitse ympärysmitta kudesuikaleeseen, pura kude pois ja leikkaa vielä kahdeksan samanpituista suikaletta kuteiksi.

Ompele suikaleiden päät yhteen puskusamalla eli siten, että suikaleiden päät ovat kohdakkain, eivät päällekkäin. Voit joko käyttää ompelukoneen siksak-ommelta (piston pituus n. 1,5 ja leveys 5) tai ommella saumat käsin esim. ristipistoilla. Päättele langanpäät hyvin.

Puno lieriökuteet korin reunoiksi yhden yli yhden ali. Jätä saumakohdat näkymättömiin suikaleiden alle ja hieman eri kohtiin korin kehälle. Kiinnitä suikaleet punonnan aikana nuppineuloilla, että saat tiiviin punoksen.

Leikkaa vielä kymmenes kudesuikale reunan vahvistamiseen. Aseta se kulkemaan kuten vii- >>

Aalto-tyyny

Marjo Vainio

AALTO-KUVIOINTI KUULOSTAA KLASSIKOLTA. SE ONKIN AINA TYYLIKÄS JA SOPII MONENLAISEEN TUOTTEESEEN. KIERRETYT SUIKALEET LUOVAT PINTAAN RYTMIÄ, RAKENNETTA JA VARJOJA.

*Koko 40 x 40 cm. 35 x 50 cm:n kokoinen, suora-
kaiteen muotoinen tyyny syntyy samalla ohjeella
tyynyn ja kuvioinnin kokoa muuttamalla.*

Tarvikkeet

40 x 80 cm kierrätyshuopaa
ohutta huopaa aliekanakaaksi kuvion alle
ja tyynyä kiertävään tereeseen
pieniä nappeja
30 cm:n vetoketju
ompelulankaa
40 x 40 cm:n sisätyyny
rääätälinliitu
sakset

Tee näin

Leikkaa kierrätyshuopa kahdeksi 40 x 40 cm:n
tyynykappaleeksi. Tee haluamasi kokoinen aalto-
koristelu keskelle toista tyynykappaletta. Suunnit-
tele ja rajaa rääätälinliidulla alue, jolle valmistat ko-
ristelun. Viivoita rajattu alue noin 1,5 cm:n levyi-
siksi suikaleiksi. Aukileikkaa ne täsmällisesti vii-
voja pitkin terävillä saksilla.

Aseta aliekekangas rajatun alueen kohdalle työn
nurjalle puolelle ja ompele se kiinni reunoista 1:llä
tai 2:lla suoralla koneompeleella.

Käännä jokaisen 1,5 cm:n suikaleen keskiosan
nurja puoli oikealle ja kiinnitä nuppineulalla alie-
kankaaseen. Piirrä suora viiva käännettyjen suika-
leiden päälle ja ompele suoralla koneompeleella.
Kiinnitä nappi tai muu koriste ompeleen päälle jo-
kaiseen suikaleeseen.

Piirrä tyynyn taustakappaleen keskelle 30 cm:n
mittainen viiva vetoketjulle ja leikkaa aukko.

Aseta vetoketju leikkuukohtaan kappaleen
alle niin, että leikkuureunat asettuvat vastakkain.
Neulaa ja tarvittaessa harsi vetoketju paikalleen.
Ompele suoralla koneompeleella 6 mm:n etäisyy-
deltä leikkuuviivasta kankaan oikealta puolelta.
Tarkista, että vetoketju kiinnittyi joka kohdasta.

Leikkaa terekankaasta tyynyn ympärysmitan
verran 3 cm:n levyistä suikaleita ja silitä kangas pi-
tuussuunnassa kaksinkerroin.

Ota tyynyn taustakappale ja aseta tere, taite-
reuna ulospäin, tyynyn reunaan siten, että siitä nä-
kyy 2–3 mm huovan ulkopuolelle, kiinnitä ompe-
lemalla.

Aseta tyynyn päällyskappale tereen päälle, koh-
dista toisen tyynykappaleen kanssa ja ompele tyy-
nyn oikealta puolelta 2 ommelta 5–6 mm:n etäi-
syydelle toisistaan.

Aseta sisustyynty paikalleen.

LÄHDE- JA KIVI-TYYNYT

Marjo Vainio

Lähde-tyyny on kuvioitu
alikekuvionti -tekniikalla
kuten Glooria-, Eeva- ja
Ilona-lehtisäilyttimet,
Kivi-tyyny on somistettu
napein kuten Anna- ja
Ilkka-lehtisäilyttimet.

Tyynyillä saat mukavasti täydennettyä sisutuskokonaisuuttasi. Voit valmistaa niitä monta ja vaikka minkä kokoisia, suuria lattiatyynyjä tai monta pientä sohvan somisteeksi. Ompele tyyny valmiiksi Aalto-tyynyn tapaan.

HAKEMISTO

Aalto-tyyny 46
Aalto-valaisin 80
Anna-lehtiteline 74
Bertta-nappikoru 106
Easy-kori 20
Eeva-lehtiteline 74
Farkku-kehyslaukku 135
Glooria-lehtikori 76
Haarukkanyörimatto 104
Helppi-sisustuskori 18
Herttarouva-olkalaukku 114
Hiiripino-istuinalusta 42
Ilkka-lehtiteline 74
Ilona-lehtiteline 72
Jättikori 16
Kaari-kehyslaukku 132
Kansikuva-kaitaliina 92
Kierrätyshuopamatto 102
Kiikku 70
Kino-kori 22
Kivi-tyyny 48
Kontti-olkalaukku 122
Kuutio-kori 15
Liisa-nappikoru 108
Lähde-tyyny 48
Maija-nappikoru 109
Matti-jakkara 66
Mirri-rahi 60
Muistojen tarjotin 84
Muisto-kukkaro 138
Muovikankaan valmistaminen 26
Musti-rahi 58
Nallukka-rahi 63
Napakymppi-viitti 96
Nappi-kori 15
Nappi-lamppu 78
Neule-kehyslaukku 134
Noppa-rahi 54
Palkki-kehyslaukku 128
Pallokassi videonauhasta 120
Pallomatto videonauhasta 100
Pallopilleri-istuinalusta 30
Pallopilleri-selkätyyny 30
Palttina-istuinalusta 34
Pikkulaukku 126
Putous-lamppu 79
Raanu ja täkänä -kehyslaukut 135
Retro-tuoli 64
Ristirouva-laukku 112
Ruusu-rahi 56
Ruuturouva-laukku 112
Sari-tyyny 50
Shakki-jakkara 69
Sydämellinen viltti 94
Tablettikotelo 124
Tablettilaukku 118
Tablettireppu 118
Taulu-kehyslaukku 136
Timantti-kehyslaukku 137
Toalettipussi 24
Toimikas-istuinalusta 38
Tuikkujen taikaa 82
Tupsu-kori 12
Tupsupilleri-istuinalusta 32
Tupsupilleri-selkätyyny 32
Tähti-kori 14
Tähti-rahi 57
Unohtetut uutiset -himmeli 90
Unohtetut uutiset -kulho 88

Ekologisen eleganttia suomalaiseseen kotiin!

**LÄPPÄRILAUKKU, RIIPPUMATTO, RAHI –
VALMISTA TYYLIKKÄÄT JA VIIMEISTELLYT
KÄYTTÖTUOTTEET LUONNONVAROJA
KUNNIOITTAEN. LUO KOTIISI LÄMPÖÄ
JA KAUNEUTTA VIIMEISTELLYILLÄ
KIERRÄTYSTUOTTEILLA.**

Kierrätysshuopa sekä kaappien kätköistä tai kirpputoreilta löytyvät kierrätystekstiilit saavat kirjassa uuden elämän. Monipuoliset tekniikat kutsuvat ja inspiroivat. Kirjan ohjeilla valmistat säilytyskoreja, valaisimia, tarjottimia, laukkuja ja paljon muuta tämän päivän kotiin.

Poistovaatteista ja ylijäämämateriaaleista valmistettu kierrätysshuopa on kestävä ja monipuolinen materiaali, joka houkuttelee kokeilemaan eri tekniikoita.

Taito Uusimaa ry on lähes satavuotias käsi- ja taideteollisuutta ylläpitävä yhdistys Uudellamaalla. Se järjestää käsityökeskus- ja käsityökoulutoimintaa ja tarjoaa yrityspalveluita sekä kansallispukuneuvontaa. www.taitousimaa.fi

#kirja
WWW.KIRJA.FI

9 789513 187279

65.4 | ISBN 978-951-31-8727-9